

Eylül 2021 Raporu

1. İdari Yasaklar, Kolluk Müdahalesi

- 01: Ankara** Emek ve Demokrasi Güçleri tarafından Tren Garı önünde yapılmak istenen basına açıklamasını polis engelledi.
- 01: Eskişehir** Valilik il genelinde tüm etkinlikleri 15 gün süreyle yasakladı.
- 01: İstanbul** 1 Eylül Dünya Barış Günü kapsamında 5 Eylül tarihinde yapılacak mitingin İçişleri Bakanlığı'nca yasaklanması sonrası 4 Eylül Bakırköy Pazar alanında yapılacak mitingin de İstanbul Valiliği iptal etti.
- 01: İstanbul** Bakırköy Kaymakamlığı ilçe genelinde toplantı ve gösteri yürüyüşleri ile oturma ve benzeri eylemleri 2 Eylül tarihi itibarıyla 5 gün süreyle yasakladı.
- 01: İstanbul** Bu iki mitingin yasaklanmasını protesto etmek isteyen topluluğa müdahale eden polis 2 çocukla beraber 47 kişiyi güç kullanarak gözaltına aldı.
- 01: Mardin** Kızıltepe ilçesinde Emek ve Demokrasi Platformu tarafından yapılmak istenen 1 Eylül Barış Günü yürüyüşünü polis engelledi
- 01: Şanlıurfa** Emek ve Demokrasi Platformu tarafından yapılmak istenen 1 Eylül Barış Günü yürüyüşü polisçe engellendi
- 02: Ankara** Valilik, 1 Eylül Dünya Barış Günü kapsamında düzenlenmek istenen bir mitingi yasakladı.
- 03: Mardin** Valilik yaptığı açıklama ile il genelinde gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarını 15 gün süreyle yasakladı.
- 04: İstanbul** Ataşehir ilçesinde düzenlemesi planlanan geleneksel 1 Mayıs Mahallesi Kurtuluş Festivali Kaymakamlık tarafından yasaklandı.
- 08: Van** Halkların Demokratik Partisi (HDP) il yöneticisi Herdem Acar tutuklandı.
- 10: Adana** Haklarında açılan soruşturma kapsamında ifade vermek üzere Emniyet Müdürlüğü'ne giden Furkan Vakfı üyesi 3 kişi gözaltına alındı.
- 10: Adana** Gözaltında işkence ve kötü muameleye maruz kalan Furkan Vakfı üyesi 3 kişiyi Adliye önünde bekleyen kişilere polis biber gazı ve copla müdahale etti.
- 10: Ankara** Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) ve Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu (SGDF) üyesi 15 kişi gözaltına alındı. Bu operasyon kapsamında Antalya ve İstanbul'da gözaltına alınan kişiler oldu.
- 10: Aydın** LGBTİ+ Dayanışması gönüllüsü 1 kişi, "LGBTİ+fobiye, ayrımcılığa, ötekileştirilmeye, sömürülmeye ve türçülüğe karşı örgütlenmeye" yazılı afişi astığı sırada gözaltına alındı.
- 10: Manisa** Salihli sosyal medya hesapları üzerinden PKK/KCK propagandası yaptıkları gerekçesiyle 7 kişi gözaltına alındı.
- 12: Mersin** İnsan Hakları Derneği (İHD) Şube yöneticisi Tahir Tüben sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı.
- 13: Ankara** 8 Temmuz 2018'de Çorlu'da meydana gelen tren faciasında hayatını kaybedenlerin ailelerinin yargılandığı davanın duruşmasının ardından yapılmak istenen basın açıklamasını polis engelledi.

- 13: Hakkari** Valilik yaptığı açıklama ile il genelindeki her türlü etkinliğin 15 gün süreyle yasaklandığını duyurdu. Bu karar ile il genelinde yasak süresi 480 güne uzamış oldu.
- 13: İstanbul** Etkin Haber Ajansı muhabiri Tunahan Turhan ESP üye ve yöneticilerine yönelik operasyonda gözaltına alındı.
- 15: Diyarbakır** Lice ilçesinde DEDAŞ'ın sayaçlarını elektrik direklerine taşımasını protesto edenlere polis tazyikli su ve biber gazı ile müdahale etti.
- 15: İstanbul** Şişli Belediyesi'nin önünde "işimi geri istiyorum" eylemine müdahale eden polis 8 kişiyi şiddet kullanarak gözaltına aldı.
- 15: Van** Valilik yaptığı açıklamayla il genelinde gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarını 15 gün süreyle yasakladığını duyurdu. Bu karar ile il genelindeki yasak 1774 gün oldu.
- 16: Diyarbakır** Lice'de yapılan ev baskınlarında en az 7 kişi DEDAŞ'ın protesto edildiği eyleme katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alındı.
- 18: Adana** Kaldırım Müzik Topluluğu ve Grup Munzur'un katılımıyla düzenlenecek konseri Valilik yasakladı.
- 18: Adıyaman** Ev baskınlarında gözaltına alınan 3 kişi sevk edildikleri mahkeme tarafından 'örgüt üyesi oldukları' iddiasıyla tutuklandı.
- 18: Rize** Fındıklı ilçesinde yapılmak istenen Hidroelektrik Santral (HES) projesi ile ilgili şirket yetkililerinin halkla tartışmasının ardından 4 kişi gözaltına alındı.
- 19: Ankara** Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde (ODTÜ) yapılmak istenen alternatif mezuniyet törenini polis engelledi.
- 19: Mardin** Valilik yaptığı açıklama ile il genelinde gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarını 15 gün süreyle yasakladı.
- 20: Ankara** Barınma hakkı talebiyle İlhan Erdost Parkı'nda çadır kuran üniversite öğrencilerine müdahale eden polis en az 7 kişiyi gözaltına aldı.
- 20: Denizli** Sosyal medya üzerinden PKK/KCK propagandası yaptığı iddiasıyla bir kişi gözaltına alındı.
- 20: İzmir** Barınma hakkı gasp edilen üniversiteliler, "Barınamıyoruz" nöbeti tuttıkları Buca Hasanağa Parkı'nda polis ablukasına alındılar.
- 21: Adana** 25 Mayıs'ta gözaltına alınıp bırakıldığı dosyaya itiraz edilen Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) önceki dönem eş genel başkanı Gönül Erden tutuklandı.
- 21: Adana** Tutuklu ve Hükümlü Aileleriyle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (ATUHAY-DER) binasına baskın düzenlendi. Dernek yöneticileri ve Halkların Demokratik Partisi (HDP) Çukurova ilçe Eş Başkanının da aralarında olduğu 9 kişi gözaltına alındı.
- 22: Eskişehir** Barınma hakkı talebiyle nöbet eylemi yapan üniversite öğrencilerine müdahale eden polis 6 kişiyi gözaltına aldı.
- 22: İstanbul** Kadıköy'de barınma hakkı talebiyle SGDF tarafından yapılan yürüyüşe yapılan polis müdahalesinde 4 kişi gözaltına alındı.
- 22: Kocaeli** Barınma hakkı talebiyle yapılmak istenen nöbet eylemi polis tarafından engellendi.

- 23: İzmir** Polis, yaşadıkları barınma sorununu AKP İzmir İl Başkanlığı önünde protesto etmek isteyen üniversite öğrencilerini, olay yerinden sürükleyerek uzaklaştırdı ve 3 öğrenciyi gözaltına aldı.
- 23: Tekirdağ** Tek Gıda İş Sendikasında örgütlendikleri için işten atılan ve Valiyle görüşmek isteyen Bel Karper Ve Adko Turk işçilerine Valilik binası önünde müdahale eden polis 58 işçiyi gözaltına aldı.
- 24: Bolu** Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) il binası önünde yapılmak istenen "İşimizi Geri İstiyoruz" eylemine müdahale eden polis 3 kişiyi gözaltına aldı.
- 24: Malatya** Akçadağ ilçesinde jandarma tarafından yapılan ev baskınında Emek Partisi ilçe başkanı Tacettin Yaşar gözaltına alındı.
- 25: Hatay** İHD tarafından Defne ilçesinde düzenlenmek istenen "Barış ve Dayanışma" konseri Kaymakamlık tarafından Covid-19 salgını gerekçe gösterilerek yasaklandı.
- 27: Denizli** Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Denizli İl Gençlik Kolları Başkanı Tugay Odabaşoğlu (29), Cumhurbaşkanı hakaret ettiği iddiasıyla gözaltına alındı.
- 27: Denizli** Sosyal medya üzerinden PKK/KCK propagandası yaptığı iddiasıyla 2 kişi gözaltına alındı.
- 27: Edirne** Hollanda vatandaşı RTL muhabiri Olaf Koens ile kameraman Pepjin Nagtzaam haber takibi yaparken askeri bölgeye girdikleri gerekçesiyle gözaltına alındı.
- 27: İstanbul** Barınma hakkı talebiyle Kadıköy ilçesinde nöbet eylemi yapan öğrencilere şiddet kullanarak müdahale eden polis 28 kişiyi gözaltına aldı.
- 27: İzmir** Devlet yurtlarında yer bulamayan ve yüksek ev kiralari nedeniyle barınma sorunu yaşayan öğrencilerin İzmir'deki nöbetlerine akşam saatlerinde müdahale eden polis, 41 öğrenciyi darp ederek gözaltına aldı.1 öğrencinin parmağını kırdı.
- 27: Rize** Emek Partisi (EMEP) Fındıklı ilçe yöneticisi Gökmen Turna sosyal medya paylaşımlarına örgüt propagandası yapmak ve Cumhurbaşkanı'na hakaret gerekçesiyle gözaltına alındı.
- 28: İzmir** Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi 2019 - 2020 yılı mezuniyet töreninde sahneye "Kayyum rektör istemiyoruz" yazılı pankartla çıkan 1 öğrenciyi özel güvenlikler sahneden indirdi.
- 28: İzmir** Hasanağa Parkı'nda gözaltına alınan öğrencilerin gözaltı takibini yapan birisi İHD hapishane komisyonu üyesi, 3 avukat yumruklandı, hırpalandı.
- 28: Zonguldak** Ereğli ilçesinde yapılan ev baskınında Türkiye İşçi Partisi (TİP) ilçe başkanı Çiğdem Günay, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı.
- 29: Adana** HDP Seyhan İlçe Eş Başkanı Seyfettin Aydemir hakkında açılan bir soruşturma kapsamında ifade vermek üzere çağırıldığı İl Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltına alındı.
- 29: İzmir** İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi mezuniyet töreninde özel güvenlik birimi görevlileri, üniversiteli kadınlara #İstanbulSözleşmesi yazılı maskeler ve LGBTİ+ ve Bi+ bayrakları ile sahneye çıktıkları gerekçesiyle saldırdı. Üniversitelileri darp ederek bayrakları almaya çalıştılar ve sahneden indirdiler.
- 30: Samsun** Vezirköprü ilçesinde tarım arazilerinin toplulaştırılması kararını protesto etmek için belediye binası önünde yapılan eylem nedeniyle gözaltına alınan 19 kişiden 2'si sevk edildikleri hakimlik tarafından tutuklandı.

2. Soruşturma ve Yargılamalar

- 01: Mardin** Jinnews muhabiri Öznur Değer hakkında, Konya’da Dedeoğulları ailesinden 7 kişinin öldürülmesiyle ilgili yaptığı haber nedeniyle ‘halkı kin ve düşmanlığa tahrik’ iddiasıyla soruşturma başlatıldı.
- 02: Diyarbakır** Halkların Demokratik Partisi (HDP) eski milletvekili Çağlar Demirel hakkında 5.
- 03: Hakkari** Yüksekova ilçesinin HDP’li Belediye Eş Başkanı Remziye Yaşar hakkında 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde açılan davanın duruşması görüldü. Bir sonraki duruşma 1 Ekim’de.
- 03: İstanbul** Anayasa Mahkemesi 2013 yılında Gezi eylemleri sırasında haber takibi yaparken polisin kötü muamelesine maruz kalan Gökhan Biçici’nin ifade ve basın özgürlüğünün ihlal edildiğine karar verdi.
- 06: Diyarbakır** Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) İl Eş Başkanı Seval Gülmez hakkında 11. Ağır Ceza Mahkemesi’nde açılan davanın ilk duruşması gerçekleştirildi. Gelecek duruşma 6 Aralık’ta.
- 06: Manisa** Abaloğlu Lezita Gıda Sanayi Anonim Şirketi, sendikaya üye olan 15 işçiyi "yüz kızartıcı suç" maddesinden işten çıkardı.
- 06: Tunceli** Avukat Zafer Çellik hakkında 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde açılan davanın ilk duruşması görüldü.
- 07: Diyarbakır** Silvan ilçesinin Halkların Demokratik Partisi’nden (HDP) seçilen Belediye Eş Başkanı Naşide Toprak hakkında 8. Ağır Ceza Mahkemesi’nde açılan davanın duruşması görüldü. Savunmaların ardından duruşma 7 Aralık’a ertelendi.
- 07: Erzurum** Gazeteci Dindar Karataş’ın 3. Ağır Ceza Mahkemesi’nde ‘örgüt üyesi olmak’ iddiasıyla yargılandığı açılan davanın duruşması görüldü. bir sonraki duruşma 16 Kasım’da.
- 07: Hakkari** HDP yöneticileri hakkında katıldıkları eylem ve etkinlikler gerekçe gösterilerek 3. Ağır Ceza Mahkemesinde dava açıldı.
- 07: İstanbul** 52. Asliye Ceza Mahkemesi Barbaros Şansal’ı “TC hükümetini alenen aşağılama” suçundan 3 ay 22 gün hapse mahkum etti.
- 07: Tunceli** Eski Belediye Eş Başkanı Mehmet Ali Bul, hakkında “eş başkanlık” sıfatını kullanmak suretiyle ‘görevini kötüye kullandığı’ iddiasıyla 1. Asliye Ceza Mahkemesi’nde açılan davada beraat etti.
- 08: İzmir** HDP aracı, Torbalı Vergi dairesi önünde kimliği belirsiz kişiler tarafından saldırıya uğradı.
- 09: Diyarbakır** Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) eski milletvekili Ayla Akat Ata hakkında Rosa Kadın Derneği’ne yönelik soruşturma kapsamında 5. Ağır Ceza Mahkemesi’nde açılan davada dosyanın Kobanê davası ile birleştirilmesine karar verdi.
- 09: Diyarbakır** Halkların Demokratik Partisi (HDP) İl Eş Başkanları Zeyyat Ceyhan ve Hülya Alökmen Uyanık hakkında 5. Ağır Ceza Mahkemesi’nde açılan davaya devam edildi. Gelecek duruşma 20 Ocak 2022’de.
- 09: İstanbul** 26 Haziran 2021 tarihinde düzenlenen Onur yürüyüşünde gözaltına alınan 46 kişi hakkında 16. Ağır Ceza Mahkemesinde dava açıldı. İlk duruşma 2 Kasım 2021’de.

- 09: İstanbul** Gazeteci Şahin Alpay, Mümtazer Türköne ve Mehmet Özdemir hakkında açılan davada verilen mahkumiyet kararlarının Yargıtay tarafından bozulması üzerine davanın yeniden görülmesine devam edildi. Gelecek Duruşma 11 Ocak 2022'de.
- 09: Osmaniye** 2018'de Newroz kutlamaları nedeniyle Halkların Demokratik Partisi'nden (HDP) milletvekili adayı olan Müslüm Çağan ile sunucu Erdal Tecik hakkında 2. Ağır Ceza Mahkemesinde dava açıldı. ilk duruşma 18 Aralık'ta.
- 09: Şanlıurfa** Emine Şenyaşar hakkında Adliye önünde yaptığı Adalet Nöbeti eylemi sırasındaki sözleri nedeniyle Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın şikayeti üzerine Asliye Ceza Mahkemesinde dava açıldı.
- 09: Tekirdağ** Hasta mahpus Ali Osman Köse'nin serbest bırakılması talepli afiş astıkları gerekçesiyle gözaltına alınan TAYAD üyesi 3 kişi tutuklandı.
- 10: Ankara** Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu (SGDF) üyesi 3 kişinin 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nde "Örgüt üyeliği" ile yargılandığı davanın bir sonraki duruşması 25 Ocak 2022'de.
- 10: İstanbul** 37. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanan Av. Oya Arslan'ın tutukluğunun devamına karar veren mahkeme duruşmayı 13 Aralık tarihine erteledi.
- 10: Van** HDP Parti Meclisi üyesi Fırat Keser hakkında 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın duruşması görüldü.
- 11: İzmir** Konak İlçesine bağlı Çimentepe semtinde yaşayan 65 yaşındaki Barış Annesi Hanse (Xense) Bulut 10 Eylül sabah saatlerinde evine yapılan baskınla gözaltına alındı. Hanse, 2015'te "Örgüte yardım" ettiği iddiasıyla açılan davada verilen 2 yıllık hapis cezasının onanması üzerine tutuklandı.
- 13: Diyarbakır** Özgür Kadın Hareketi (TJA) Dönem Sözcüsü Ayşe Gökkan hakkında 9. Ağır Ceza'da "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla açılan davanın duruşması görüldü. Gelecek duruşma 20 Ekim'de.
- 14: Aydın** KCK operasyonları kapsamında 17 kişi hakkında açılan davada 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi 8 kişiye "Örgüt üyesi" oldukları gerekçesiyle 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi, 7 kişi ise beraat etti.
- 14: Diyarbakır** Barış Annesi Meryem Soylu'nun Mezopotamya Beşiğinde Yakınlarını Kaybedenlerle Dayanışma Derneği'ne (MEBYA-DER) yönelik soruşturma kapsamında 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 'örgüt üyesi olmak' ile suçlandığı dava sürüyor. Gelecek duruşma 14 Aralıkta.
- 14: Diyarbakır** Gazeteci Mahmut Oral, Sarmaşık Yoksullukla Mücadele ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği'ne yönelik bir soruşturma kapsamında 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın ilk duruşması [nda beraat etti](#).
- 14: Diyarbakır** Gazeteci Roza Metina hakkında 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 'örgüt üyesi olmak' iddiası ile açılan davanın ilk duruşması görüldü. Bir sonraki duruşma 12 Ekim'de
- 14: İstanbul** Gazete Yolculuk muhabiri Buse Söğütlü hakkında "terörle mücadelede görev almış kişiyi hedef göstermek" suçlamasıyla açılan davada 23. Ağır Ceza Mahkemesi duruşmayı 29 Ocak 2021'e erteledi.
- 14: İstanbul** PKK lideri Abdullah Öcalan'ın 7 avukatı hakkında "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 33. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada mahkeme duruşmayı 16 Aralık 2021 tarihine erteledi.

- 14: Van** HDP Demokratik Yerel Yönetimler Kurulu üyesi ve Özgür Kadın Hareketi (TJA) aktivisti Sevil Rojbin Çetin hakkında 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde örgüt üyesi olmak' suçlamasıyla açılan dava sürüyor. Bir sonraki duruşma 30 Kasım 'da.
- 15: Hatay** 3. Ağır Ceza Mahkemesi Kadir Sert hakkında HPG militanı olan ablasına ait bir fotoğrafı sosyal medyada paylaştığı gerekçesiyle açılan davada sanığı 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 1 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.
- 15: İstanbul** ÇHD eski Genel Başkanı Av. Selçuk Kozağaçlı ve Halkın Hukuk Bürosu avukatı Ebru Timtik hakkında açılan davada verilen kararın Yargıtay tarafından bozulması üzerine, davanın yeniden görülmesine devam edildi. Mahkeme Kozağaçlı'nın tutukluluğunun devamına karar vererek duruşmayı 17 Kasım 2021'e erteledi.
- 16: Adana** İnsan Hakları Derneği (İHD) Şube Başkanı avukat Yakup Ataş hakkında Ermeni Soykırımı ile ilgili 24 Nisan 2021 tarihinde dernek binasında yapılan açıklama gerekçe gösterilerek soruşturma açıldı.
- 15: Şanlıurfa** Yazar Gökhan Yavuzel hakkında sosyal medya paylaşımlarında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın ilk duruşması görüldü. Gelecek celse 22 Şubat 2022'de.
- 16: İstanbul** ETHA muhabiri Meşale Tolu ile yazar Mukaddes Erdoğan Çelik'in aralarında bulunduğu 27 kişi hakkında açılan davanın görülmesine 29. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Duruşma 24 Aralık 2021 tarihine ertelendi.
- 17: Gaziantep** Aralarında Halkların Demokratik Partisi (HDP), Sosyalist Yeniden Kurtuluş Partisi (SYKP), İHD, 78'liler Derneği, Barış Anneleri Meclisi üye ve yöneticileri ile belediye meclis üyelerinin, avukatların olduğu 7'si tutuklu 29 kişi hakkında 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan [dava sürüyor](#).
- 17: Siirt** Eruh Asliye Ceza Mahkemesi Vicdani retçi Zana Aksu'yu 'Askerlik Kanunu'na muhalefet etme' suçundan 18 ay hapis ve 10.000 TL para cezasına çarptırdı.
- 20: Ankara** Aralarında HDP eski Eş Genel Başkanları'nın da olduğu 20'si tutuklu 108 HDP üye ve yöneticisi hakkında 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine devam edildi. Gazetecilerin duruşma salonuna alınmadığı dava 18 Ekim 2021'e ertelendi.
- 20: Diyarbakır** Gazeteci Durket Süren'in 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 'örgüte yardım etmek' ve 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla yargılandığı dava sürüyor. bir sonraki duruşması 13 Aralık ta.
- 20: Diyarbakır** Halkların Demokratik Partisi (HDP) Siirt eski milletvekili Hatice Kocaman hakkında 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın duruşması görüldü.
- 21: Diyarbakır** Halkların Demokratik Partisi (HDP) eski milletvekili Çağlar Demirel hakkında 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan örgüt üyeliği iddiasıyla açılan davanın duruşması görüldü.
- 21: İstanbul** Mezopotamya Ajansı muhabirlerinden Sadık Topaloğlu ve Sadiye Eser hakkında açılan davanın görülmesine 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Duruşma 18 Kasım 2021 tarihine ertelendi.
- 21: Van** HDP Parti Meclisi üyesi Fırat Keser 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde örgüt üyeliği suçundan 7 yıl 6 ay hapisle cezalandırıldı.

- 22: Diyarbakır** Büyükşehir Belediyesi'ne kayyım atanmasını protesto etmek için yapılan eylemleri takip ettiği sırada gözaltına alınan gazeteci Yelda Çiçek, 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşüne Kanunu'na muhalefet' suçundan 1 yıl 8 ay hapis cezası ile cezalandırdı, hükmün açıklanması ertelendi.
- 22: Diyarbakır** Kadın Akademisi üyesi Figen Aras'ın Rosa Kadın Derneği'ne yönelik bir soruşturma kapsamında 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 'örgüt üyesi olmak' suçlamasıyla yargılandığı dava başladı. bir sonraki duruşma 26 Ocak 2022'de.
- 22: Diyarbakır** Vekilliği düşürülen Halkların Demokratik Partisi (HDP) Hakkari Milletvekili ve Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Eş Başkanı Leyla Güven hakkında 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın ilk duruşması görüldü. Bir sonraki duruşma 13 Ekim'de.
- 22: İstanbul** Sanatçı Ferhat Tunç hakkında sosyal medya paylaşımları nedeniyle açılan davanın duruşması Büyükçekmece 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşma 22 Şubat 2022 tarihine ertelendi.
- 23: Ankara** Halkların Demokratik Partisi (HDP) Gençlik Meclisi ve Parti Meclisi üyesi Betül Ünsal, ifade vermek üzere gittiği Adliyede gözaltına alındı ve sevk edildiği hakimlik tarafından 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı.
- 23: Diyarbakır** Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Eş Genel Başkanı Saliha Aydeniz'in 'örgüt üyesi olmak'suçundan 4. Ağırceza'da yargılandığı dava sürüyor. Bir sonraki duruşma 19 Ocak 2022'de
- 23: Diyarbakır** 4. Ağır Ceza, Özgür Kadın Hareketi (TJA) aktivisiti Zelal Bilgin'i 'örgüt üyesi olmak' suçundan 9 yıl hapisle cezalandırdı.
- 23: Hakkari** İnsan Hakları Derneği (İHD) Merkez Yürütme Kurulu üyesi Sait Çağlayan, 3. Ağır Ceza'da açılan davada 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası aldı.
- 23: İstanbul** Mezopotamya Ajansı Yazı İşleri Müdürü Ferhat Çelik hakkında Van'da gözaltına alınan 2 kişinin helikopterden atılmasını haberleştiren gazetecilerin gözaltına alınmasını haberleştiren "Gazetecilere gözaltı talimatı aynı yerden" başlıklı haber hakkında soruşturma açıldı.
- 23: İzmir** A3 Haber Genel Yayın Yönetmeni Süleyman Gençel, Dokuz Eylül Üniversitesi rektörü Nükhet Hotar'a sosyal medya üzerinden hakaret ettiği gerekçesi ile gözaltına alındı.
- 23: Van** Gazeteci Oktay Candemir hakkında 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde örgüt propagandası iddiasıyla açılan dava sürüyor. bir sonraki duruşma 18 Kasım'da.
- 24: İstanbul** Gazeteci Beyza Kural'a haber takibi sırasında şiddet uygulayan 3 polisin cezalandırılması istemiyle, "iş ve çalışma hürriyetini ihlal" suçundan açılan davanın görülmesine 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 10 Aralık 2021 tarihine erteledi.
- 27: Ankara** Ankara Barosu Başkanı Erinç Sağkan ve yönetim kurulu üyeleri hakkında, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın ayrımcı ifadelerine dair yaptıkları basın açıklamasında 'kamu görevlisine hakaret' ettikleri gerekçesiyle 16. Ağır Ceza Mahkemesinde açılan davanın ilk duruşması 11 Kasım 2021'de.
- 27: Diyarbakır** Artı Gerçek haber sitesi yazarı Nurcan Kaya, sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yaptığı iddiasıyla 9. Ağır Ceza' tarafından 1 yıl 3 ay hapisle cezalandırıldı, hükmün açıklanması geri bırakıldı.

- 27: Diyarbakır** Mehmet Şah Tekiner ‘Cumhurbaşkanı’na hakaret’ gerekçesiyle 4. Asliye Ceza Mahkemesi’nce 1 yıl 3 ay 16 gün hapis cezasına çarptırıldı.
- 28: Batman** HDP İl Eş Başkanı Ömer Kulpu hakkında katıldığı etkinliklerde kullandığı “Kürdistan” ve “Sayın Öcalan” ifadeleri gerekçe gösterilerek ‘örgüt propagandası yapmak’ ve ‘suç ve suçluyu övmek’ iddialarıyla soruşturma açıldı.
- 28: Diyarbakır** HDP İstanbul eski milletvekili Levent Tüzel hakkında Demokratik Toplum Kongresi’ne yönelik bir soruşturma kapsamında 5. Ağır Ceza Mahkemesi’nde açılan dava sürüyor. Gelecek celse 7 Aralık’ta.
- 28: Diyarbakır** Gazeteci Nurcan Yalçın, Rosa Kadın Derneği’ne yönelik bir soruşturma kapsamında 9. Ağır Ceza Mahkemesi’nde ‘örgüt üyesi olmak’ ve ‘zincirleme örgüt propagandası yapmak’ iddiasıyla yargılanıyor. Bir sonraki duruşma 22 Kasım’da.
- 28: Diyarbakır** Halkların Demokratik Partisi (HDP) Batman Milletvekili Feleknaş Uca 2015-2016 yılları arasında yaptığı açıklamalar nedeniyle 5. Ağır Ceza’da yargılanıyor. Bir sonraki duruşma 11 Ocak 2022’de
- 29: Diyarbakır** Tevgera Jinên Azad (TJA) aktivisti Figen Ekti hakkında 10. Ağır Ceza’da açılan dava sürüyor. Gelecek celse 8 Aralıkta.
- 29: İzmir** “Barınamıyoruz” nöbetine katılan 6 öğrencinin aileleri polislerce aranarak “Çocuğunuz şu an eylemde, gelip almazsanız gözaltına alacağız” diyerek tehdit edildi.
- 30: Diyarbakır** 2017 Newroz kutlamaları sırasında Kemal Kurkut’un polis tarafından öldürülmesini fotoğraflayan gazeteci Abdurrahman Gök hakkında 5. Ağır Ceza Mahkemesi’nde açılan dava sürüyor. Gök’ün ‘örgüt üyesi olmak’ iddiasıyla yargılandığı davanın bir sonraki duruşması 20 Ocak 2022’de.

3. Diğer uygulamalar

- 01: Ankara** Cumhuriyet, Birgün ve Diken internet sitelerinde yer alan “Zindaştı Davası” ile ilgili haberlere, 1. Sulh Ceza Hakimliği tarafından “kişilik haklarının ihlali” gerekçesiyle erişim engeli getirildi.
- 02: Ankara** Muhabir Barış Kaya’nın Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) Sözcüsü Ömer Çelik’in basın toplantısına katılmak üzere gittiği AKP Genel Merkezi’ne girişine izin verilmedi.
- 02: Ankara** Gazeteci Celal Eren Çelik kimliği belirsiz kişilerin saldırısına uğradı.
- 03: Batman** Jiyan Haber gazetesi İmtiyaz Sahibi İdris Yayla’nın kimliği belirsiz kişilerce telefonla aranarak tehdit edildi ve evinin önünde silahla havaya ateş edildi.
- 06: Diyarbakır** Jinnews haber ajansına ait iki İnternet sitesine “milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması” gerekçesiyle 5. Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişim engeli getirildi.
- 08: Ankara** Halkların Demokratik Partisi (HDP) Sincan İlçe Eş Başkanı Fatma Kılıçarslan kendilerini polis olarak tanıtan kişiler tarafından kaçırıldı.
- 13: İstanbul** Gezi Parkı eylemleri sırasında eylemcilere saldıran kişinin gözaltına alınmasıyla ilgili yer alan haber nedeniyle Cumhuriyet internet sitesine 3. Sulh Ceza Hakimliğince erişim engeli getirildi.
- 16: Bolu** Halk TV, Gazete Duvar ve Gerçek Gündem İnternet sitelerinde Altınbaş Üniversitesi kurucularının gözaltına alınması ile ilgili yer alan haberlere kişilik

- haklarının ihlali gerekçesiyle Mudurnu Sulh Ceza Hakimliği'nin kararıyla erişim engeli getirildi.
- 20: İstanbul** Birol Yıldırım isimli bir kişinin Esenyurt Polis Merkezi'nde yaşamını yitirmesi üzerine açılan davayı takip eden gazeteci Canan Coşkun, polis tarafından "inşallah sizin başınıza da gelir" diye tehdit edildi.
- 23: Diyarbakır** Jinnews haber ajansına ait iki İnternet sitesine "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle 3. Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişim engeli getirildi.
- 23: İstanbul** Gazeteci Barış Terkoğlu'nun yazdığı bir yazıyla ilgili Cumhuriyet ve T24 internet sitelerine "kişilik haklarının ihlali" gerekçesiyle 10. Sulh Ceza Hakimliğince erişim engeli getirildi.
- 23: İstanbul** Polis baskını sırasında Dilek Doğan'ın ölümüne neden olan polislerle ilgili haberler nedeniyle, Diken, Hürriyet ve Sendika.org internet sitelerine kişilik hakları ihlali gerekçesiyle 10. Sulh Ceza Hakimliğince erişim engeli getirildi.
- 24: Ankara** Cumhuriyet ve Birgün internetsitelerinde Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) Mersin İl Başkanı ve kimi akrabaları hakkında yer alan toplam 6 habere, kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle 2. Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişim engeli getirildi.
- 24: Ankara** Halkların Demokratik Partisi (HDP) Adana milletvekili Tülay Hatimoğulları'nın evine gelen ve kendilerini sivil polis olarak tanıtan kişiler eve girmeye çalıştı.
- 24: Batman** Gercüş Belediyesi'nin yaptığı bir ihaleye ilişkin Cumhuriyet, İlerihaber ve Evrensel internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişim engeli getirildi.
- 24: Diyarbakır** Jinnews haber ajansına ait internet sitesine "Milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle Diyarbakır 1. Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişim engeli getirildi.
- 24: Diyarbakır** Etkin Haber Ajansı'na ait internet sitesine "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle 5. Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişim engeli getirildi.
- 24: İstanbul** Bilal Erdoğan'ın arkadaşının aldığı ihaleyi haber yapan Cumhuriyet, Diken ve Halk TV internet sitelerine "kişilik haklarının ihlali" gerekçesiyle Anadolu 7. Sulh Ceza Hâkimliğince erişim engeli getirildi.
- 27: Ankara** Yüksel Caddesi'nde yapılan "İşimi Geri İstiyorum" eylemi katılımcılarından Nazan Bozkurt'un banka hesabına, Kabahatler Kanunu uyarınca kesilen cezalar gerekçesiyle haciz konuldu.
- 28: Ankara** Saygı Öztürk'ün 2 ayrı köşe yazısı nedeniyle Basın İlan Kurumu (BİK) tarafından Sözcü gazetesine 4 gün ilan ve reklam kesme cezası verildi.

4. Yorum ve öneriler

Coşkun Üsterci (TİHV Gen. Sek.)

Eylül ayına 1 Eylül Dünya Barış Günü kapsamında yapılan eylem ve etkinlikler ile girdik. Ne var ki, başta Ankara İstanbul, Urfa ve Mardin, Hatay olmak üzere ülkenin pek çok yerinde bu kapsamda yapılmak istenen basın açıklamaları, miting, yürüyüş ve konserler ya mülki amirler (vali ve kaymakamlar) tarafından yasaklandı ya da kolluk güçleri tarafından fiili olarak engellendi. Söz konusu yasakların ve engellemelerin gerekçelerine baktığımızda bunların tümüyle keyfi, soyut ve devletin negatif ve pozitif yükümlülüklerine aykırı nitelikte olduklarını görüyoruz. Bunlar, ülkenin ve bölgemiz Ortadoğu'nun en temel ihtiyacı olan barış ve demokrasi talepleriyle bağdaşmayan gerekçelerdir. Bu kapsamda İstanbul Bakırköy'de yapılmak istenilen mitingi yasaklayan Bakırköy Kaymakamlığı'nın açıklamaları gerçekten örnek niteliğindedir:

"(...) Kanuna aykırı eylem ve faaliyetlerle suç işlenmesinin önlenmesi, meydana gelebilecek olaylar ve telafisi mümkün olmayan sonuçların doğmasına engel olunarak, huzur ve güvenliğin, kamu düzeni ve kamu esenliğinin korunması amaçlarıyla Bakırköy İlçesi genelinde 02-06 Eylül 2021 tarihleri arasında her türlü toplantı ve gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, oturma eylemi vb. faaliyetler 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu uyarınca yasaklanmıştır".

Bu tür yasaklama ve engellemeleri daha sonra protesto etmek için yapılan basın açıklaması vb. etkinliklere de kolluk güçlerinin müdahalesi oldu ve aralarında çocuklarında olduğu çok sayıda kişi işkence ve kötü muamele niteliğindeki uygulamalara maruz kalarak gözüaltına alındı.

Eylül ayında da yine işçiler, KHK'lar ile işlerinden ihraç edilmiş kamu emekçileri, kadınlar, LGBTİ+'lar, mezuniyet törenlerinde çeşitli konularda protestolar yapan ya da barınma hakkı için mücadele eden üniversite öğrencileri yukarıda sözü edilen yasaklama ve engellemelerin ve kolluk güçlerin şiddetinin hedefi oldular.

Bu ayda ifade, toplanma ve gösteri özgürlüklerinin bir arada çoklu ihlaline yol açan ilginç bir olay şöyle: Sağlık Bakanlığı tarafından aile hekimliği yönetmeliğinde yapılan değişiklikleri protesto etmek için Ağustos ayında iş bırakma eylemi yapan 800'ü aile hekimi olmak üzere toplam 1700 sağlık çalışanı hakkında Eylül ayında soruşturma açıldı ve daha soruşturma sonuçlanmadan sağlık çalışanlarına 2 günlük maaş kesintisi cezası verildi.

Özellikle toplanma özgürlüğü ihlali bakımından Eylül ayında öne çıkan olay ise üniversite öğrencilerinin barınma hakkı talebiyle başlattıkları nöbet eylemlerine yönelik kolluk güçlerinin müdahalesi ve çok sayıda kişinin gözüaltına alınması oldu. Ülke ekonomisinin içinde bulunduğu ağır kriz ve yüksek enflasyon sonucu ev kiralarda ve yurt ücretlerinde görülen aşırı artış üniversite öğrencilerini ciddi bir barınma sorunuyla karşı karşıya bıraktı. Öğrenciler bu durumu protesto etmek, yaşadıkları soruna dair yetkililerin ve kamuoyunun dikkatini çekmek üzere parklarda gecelemeğe başladılar. Barınma hakkı için nöbet eylemleri kısa sürede ülke sathında yaygınlaştı. Bu eylemler bir yandan toplumun içinde bulunduğu ekonomik, sosyal sıkışmışlığı ve

yaşanan adaletsizlikleri görünür kılarken diğer yandan öğrencilerin maruz kaldıkları kolluk müdahalesi ve şiddet de demokratik bir toplumun temelini oluşturan ifade, toplanma ve örgütlenme özgürlüklerinin ne denli kullanılmaz hale geldiğini bir kez daha ortaya koydu. Elbette bu süreçte umut verici olan şey ise toplumun nöbet tutan üniversite öğrencilerle dayanışma içinde olması idi.

Halkın haber alma hakkını gözeten, yaptıkları hak haberciliği ile ihlalleri görünür kılan böylelikle ihlallerin önlenmesinde büyük rol oynayan gazetecilere, basın emekçilerine yönelik baskılar Eylül ayında da devam etti. Basın emekçileri gözaltına alındı, haklarında soruşturma ve davalar açıldı, tehdit edildiler, resmi kurumlar ya da iktidar partisi tarafından yapılan basın toplantılarına alınmadılar, kimliği bilinmeyen sivil kişilerin fiili saldırılarına maruz kaldılar.

Eylül ayında 5 basın kurumuna ait 9 internet sitesine ve en az 34 habere mahkemeler tarafından erişim engelli getirildi. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından Halk TV, Fox TV, Halk TV, Kanal D, TR 35 ve TELE 1 kanallarına idari para cezaları verildi. Gazeteci Saygı Öztürk'ün 2 ayrı köşe yazısı nedeniyle Sözcü gazetesine Basın İlan Kurumu (BİK) tarafından 4 gün ilan ve reklam kesme cezası verildi.

Eylül ayının ifade özgürlüğü bakımından dikkat çekici bir olayı ise bir yayın/dergi hakkında toplatma kararı verilmesidir. Teori ve Politika dergisinin 82. sayısı İbrahim Kaypakkaya ile ilgili bir yazı gerekçe gösterilerek toplatıldı.

Eylül ayında yaşanan kaygı verici bir başka gelişmesi ise insan hakları savunucularına yönelik baskı ve ihlallerdir. İnsan Hakları Derneği (İHD) Merkez Yürütme Kurulu üyesi Sait Çağlayan hakkında Hakkari 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 23 Eylül 2021 tarihinde görüldü ve mahkeme Sait Çağlayan'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Ayrıca İHD Hatay Şubesi tarafından Defne ilçesinde düzenlenmek istenen "Barış ve Dayanışma" konseri 25 Eylül 2021 tarihinde Defne Kaymakamlığı tarafından Covid-19 salgını gerekçe gösterilerek yasaklandı.

Eylül ayında yine pek çok ilde tüm eylem ve etkinlikler valilik ve kaymakamlıklar tarafından yasaklandı. Bunların bir kısmı yukarıda da belirtildiği gibi 1 Eylül Dünya Barış Günü ile ilgiliydi. Ancak Van, Mardin ve Hakkâri illerinde uygulanan kesintisiz eylem ve etkinlik yasaklarının süresi kaygı verici bir hal aldı. Eylül ayında alınan yasak kararları ile Hakkâri'de 5 Haziran 2020 tarihinden bu yana uygulanan kesintisiz eylem ve etkinlik yasağı süresi 495 güne uzatılırken, Van'da 21 Kasım 2016 tarihinden bu yana uygulanan kesintisiz eylem ve etkinlik yasağı ise 1774 güne ulaşmış oldu.

Osman İşçi (İHD)

Etkinlik yasakları, yargılamalar konusundaki hak ihlalleri devam ettiği için raporlama, belgeleme ve savunuculuk faaliyetlerini koordineli bir biçimde yürütmek gerekiyor.